

MAŁGORZATA PRUŚ

MEDIARE

W POSZUKIWANIU DROGI DO POROZUMIENIA

FRAGMENT

TECHNIKI MEDIACYJNE W EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ

Pakiet edukacyjny do wspierania uczniów i uczennic doświadczających problemów, trudnych sytuacji oraz konfliktów

EduBook
publikacje edukacyjne

FRAGMENT

MAŁGORZATA PRUŚ

MEDIARE

W POSZUKIWANIU DROGI DO POROZUMIENIA

TECHNIKI MEDIACYJNE W EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ

Pakiet edukacyjny do wspierania uczniów i uczennic ze zróżnicowanymi potrzebami doświadczających problemów, trudnych sytuacji oraz konfliktów przeznaczony dla mediatorów, wychowawców, pedagogów, psychologów, nauczycieli, edukatorów i innych specjalistów w szkole/przedszkolu

EduBook

publikacje edukacyjne

www.book.edu.pl

FRAGMENT

Copyright © Małgorzata Pruś 2022

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Nota Wydawcy

Publikacja ani żaden jej fragment nie mogą być rozpowszechniane w jakiegokolwiek postaci bez pisemnej zgody EduBook Małgorzata Pruś. Naruszeniem praw autorskich niniejszej publikacji jest nieautoryzowane wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym.

Autorka książki oraz wydawca EduBook dołożyli wszelkich starań, aby opracowanie przedstawiało kompletne, rzetelne oraz zgodne z aktualną wiedzą informacje. Publikacja nie ma na celu udzielania profesjonalnej pomocy psychologicznej, terapeutycznej, medycznej lub innej. Jeśli potrzebna jest fachowa pomoc, należy zwrócić się z tym do odpowiedniego specjalisty.

Autorka książki oraz wydawca EduBook nie ponoszą odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji prezentowanych w publikacji oraz za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. W przypadku jakichkolwiek pytań i wątpliwości dotyczących publikowanych treści najlepiej skonsultować się ze specjalistą posiadającym odpowiednie kwalifikacje oraz uprawnienia w przedmiocie ewentualnych kwestii wzbudzających zastrzeżenia.

Projekt okładki, layout: Małgorzata Pruś
Skład, łamanie, korekta: EduBook
Fotografie wykorzystane w publikacji: zasoby własne.

EduBook
publikacje edukacyjne
www.book.edu.pl
publikacjedlaedukacji@gmail.com

Wydanie I
Gorlice 2022

ISBN 978-83-965138-1-6

FRAGMENT

SPIS TREŚCI

FRAGMENT

W pakiecie znajdziesz:

- | wprowadzenie, s. 5
- | artykuły, s. 11
- | sytuacje edukacyjno-społeczne, s. 109
 - | słowa-kлючe, s. 159
 - | zadania rozwojowe, s. 241
 - | karty pracy, s. 257
- | metody uczenia się, s. 269
 - | listy kontrolne, s. 281
 - | karty sentencji, s. 293
- | formularze dokumentów, s. 305
 - | quizy edukacyjne, s. 317
 - | polecane publikacje, s. 339

FRAGMENT

WPROWADZENIE

W tym miejscu znajdziesz:

- kilka słów tytułem wstępu
- informacje o pakiecie
- podziękowania

FRAGMENT

FRAGMENT

“

Kilka słów tytułem wstępu

Wprowadzenie

”

**IBI SEMPER VICTORIA,
UBI CONCORDIA EST**

TAM ZAWSZE ZWYCIĘSTWO,
GDZIE JEST ZGODA

Książka o poszukiwaniu drogi do porozumienia poświęcona została propozycji inkluzji technik mediacyjnych do nowej koncepcji edukacji włączającej. Chodzi przede wszystkim o to, aby polubowny sposób rozwiązywania trudnych międzyludzkich sytuacji stał się jedną z możliwych dróg współpracy i komunikacji w zróżnicowanych zespołach dzieci, uczniów, uczennic oraz osób uczących się, którzy na miarę swoich możliwości pragną rozwijać własne kompetencje kluczowe w szkole.

FRAGMENT

Prezentowane materiały pozwalają w różnorodnej formie i zakresie na rozwijanie i doskonalenie umiejętności osobistych oraz społecznych w obszarze komunikowania (się), budowania i utrzymywania relacji interpersonalnych oraz społecznych, współpracowania w zespole, rozwiązywania problemów, radzenia sobie z trudnościami, zarządzania konfliktem oraz wykorzystania technik mediacyjnych w procesie wypracowywania satysfakcjonującego porozumienia.

Umiejętności mediacyjne można określić jako zdolność skutecznej i efektywnej współpracy, mającej na celu osiągnięcie satysfakcjonującego porozumienia. Radzenie sobie z problemami, rozwiązywanie konfliktów, poszukiwanie możliwości w różnych trudnych sytuacjach to niezwykle cenne kompetencje. Szczególną wartość zyskują w społeczności szkolnej oraz przedszkolnej, gdzie współistnieją zróżnicowane zespoły.

Mediacje to nie tylko i wyłącznie metoda rozwiązywania konfliktów, ale wartościowy sposób komunikowania się oraz współpracowania ze sobą. Techniki mediacyjne mogą stanowić ważne narzędzie dostępne dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów i innych specjalistów z zakresu edukacji i wychowania wspierających osoby uczące się o indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwościach psychofizycznych. Wspomagają one szczególnie osoby uczące się doświadczające problemów, trudnych sytuacji oraz konfliktów.

Poszukiwanie konstruktywnych rozwiązań różnorodnych trudności z wykorzystaniem mediacji pozwala zapobiec eskalacji konfliktów w społeczności szkolnej/przedszkolnej. Pozytywnie oddziałuje również na samopoczucie uczniów, wspiera ich kondycję psychofizyczną, buduje poczucie własnej wartości, motywuje i angażuje do mądrych działań. Nie trzeba wówczas wykorzystywać w ramach interwencji podczas trudnych sytuacji prawnych środków interwencji takich jak organ prowadzący szkołę, organ nadzoru, pomoc społeczna, Policja, czy nawet sąd. Chyba, że specyfika problemu tego wymaga.

Istnieją szkoły, przedszkola, ośrodki wychowawcze i oświatowe, w których idea sprawiedliwości naprawczej stanowi konstytutywny element kultury organizacyjnej. Jednak funkcjonuje wiele placówek, gdzie kadra promuje przekonanie o ich oraz swoim bezkonfliktowym charakterze. Zazwyczaj w takich miejscach problemy bywają zamiatane pod dywan, co wyrządza ogromną szkodę uczniom oraz całej społeczności szkolnej. Przepisy prawa pozwalają na implementację mediacji w środowisku szkolnym/przedszkolnym, a wiele instytucji i organizacji zaleca stosowanie ich w obszarze wychowania, dlatego warto uwzględnić je w pracy szkoły.

Tematyką mediacji zainteresowałam się blisko dziesięć lat temu, kiedy zaczęłam prowadzić szkolenia oraz inne formy doskonalenia skierowane do kadr oświaty. Nieco później moja wiedza, umiejętności oraz doświadczenie z zakresu technik mediacyjnych okazały się przydatne podczas prowadzonych przeze mnie różnych warsztatów profilaktycznych dla dzieci w wieku wczesno-szkolnym oraz szkolnym. Wreszcie zrozumiałam, że kompetencje mediacyjne są ważne podczas pracy w zróżnicowanych zespołach bez względu na tematykę, formę i sposób prowadzonych zajęć oraz wiek, możliwości, potrzeby i doświadczenie uczestniczących w nich osób.

Szerokie możliwości, jakie dają mediacje w obszarze wspierania procesów wychowawczych, opiekuńczych, edukacyjnych i profilaktycznych zainspirowały mnie do rozwijania i doskonalenia swoich kompetencji w tym zakresie. Dzięki studiom podyplomowym pogłębiłam wiedzę oraz poszerzyłam umiejętności na temat zarządzania konfliktem, alternatywnych metod rozstrzygania sporów w sposób polubowny oraz praktycznych negocjacji. Jednak bezcenne okazało się doświadczenie, czyli praktykowanie mediacji w trudnych sytuacjach ujawniających się podczas współpracy z osobami o różnorodnych indywidualnych potrzebach.

Pragnę szczerze podziękować moim Uczniom oraz Nauczycielom za każdą wartościową lekcję, którą od nich otrzymałam. Dzięki nim zdobyłam bezcenne praktyczne doświadczenie, które wykorzystałam podczas pisania publikacji poświęconej technikom mediacyjnym w edukacji. Praca z dziećmi oraz młodzieżą w różnym wieku szkolnym to dla mnie niewyczerpane źródło inspiracji do działania, angażowania się, doświadczania oraz refleksji, którymi chcę się dzielić z nimi oraz z innymi osobami uczącymi się, nauczycielami, wychowawcami, pedagogami, specjalistami wspomagającym edukację i wychowanie.

Dobrzy nauczyciele, których spotkałam na swej drodze zawodowej, to mądrzy, empatyczni i otwarci na drugiego człowieka nauczyciele-praktycy z całej Polski, to również wspaniali współpracownicy z podkarpackiej Wszechnicy niepublicznego ośrodka doskonalenia nauczycieli oraz znakomite ekspertki z ogólnopolskich wydawnictw edukacyjnych. Dziękuję.

Podziękować pragnę również znakomitej kadrze dydaktycznej URz Uniwersytetu Rzeszowskiego, z którą zgłębianie wiedzy oraz nabywanie praktycznych umiejętności mediacyjnych to niezwykle inspirujące i wartościowe doświadczenie warte najwyższej oceny oraz rekomendacji. Dziękuję.

Dziękuję synkom oraz mężowi, za czas, wyrozumiałość, cierpliwość. Dostałam od nich akceptującą przestrzeń do realizowania swoich edukacyjno-zawodowych potrzeb, co nie jest oczywiste w kontekście wielu rodzicielskich obowiązków. Wsparcie najważniejszych dla mnie osób podczas redagowania publikacji, to wartościowy zasób, za który jestem im niezmiernie wdzięczna. Dziękuję.

Chciałabym, aby umieszczone w pakiecie materiały edukacyjne jak najlepiej wpierały osoby poznające „Mediare” w poszukiwaniu odpowiedniej dla nich drogi do porozumienia ze sobą, z drugą osobą oraz z otaczającym światem na miarę ich zróżnicowanych możliwości i potrzeb oraz różnorodnych doświadczeń i trudności, z którymi przyszło lub przyjdzie im się zmierzyć. Niech lektura książki stanie się inspiracją do podejmowania konstruktywnych działań, motywacją do stawiania wzbogacających pytań oraz pozytywnym wzmocnieniem do mądrego i kreatywnego uczenia się przez doświadczenie.

Autorka

FRAGMENT

ARTYKUŁY

F
R
A
G
M
E
N
T

W tym miejscu znajdziesz:

- Różnorodne aspekty edukacji włączającej, s. 13
- Wspieranie dzieci ze zróżnicowanymi potrzebami oraz doświadczeniami, s. 25
- Rozwiązywanie konfliktów w zróżnicowanym zespole, s. 45
- Techniki mediacyjne w poszukiwaniu porozumienia, s. 61
- Projektowanie uniwersalne zajęć do wspierania uczniów i uczennic doświadczających trudności, s. 81

FRAGMENT

Różnorodne aspekty edukacji włączającej

*edukacja włączająca
zróżnicowane potrzeby
inkluzyja i ekskluzja*

*Włączenie to proces,
który pomaga pokonywać bariery ograniczające
obecność, uczestnictwo i osiągnięcia uczniów.
(UNESCO, 2017)*

*Dobra edukacja – to edukacja włączająca,
zapewniająca pełne uczestnictwo wszystkim uczniom,
niezależnie od płci, statusu społecznego i ekonomicznego,
rasy, miejsca zamieszkania, niepełnosprawności, wieku czy wyznania.
(Koichiro Matsuura, Dyrektor Generalny UNESCO)*

Współczesna szkoła, która realizuje założenia edukacji włączającej, to przestrzeń dostępna dla każdego ucznia. Oznacza to, że w przedszkolu oraz w szkole działają nauczyciele i pedagodzy, a także inni specjaliści z zakresu edukacji i wychowania, w tym personel niepedagogiczny, którzy są otwarci na zróżnicowane potrzeby, możliwości oraz doświadczenia osób uczących się, które nie tylko kształcą, ale również wychowują ich oraz wspierają w dążeniu do sukcesu.

Edukacja włączająca to edukacja inkluzyjna. W tym modelu edukacji najważniejsze są osoby uczące się doświadczające zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych, rozwojowych, wychowawczych, terapeutycznych. Różnorodność uczniów i uczennic uczestniczących w procesie kształcenia i wychowania w ogólnodostępnych placówkach obejmuje takie obszary jak stan zdrowia, sprawność, wyznanie, pochodzenie, światopogląd oraz wiele innych aspektów. [1]

Owa różnorodność pojmowana jest jako wartościowy zasób, który każda osoba ucząca się wnosi do zróżnicowanego zespołu. Dzięki pozytywnemu wartościowaniu, różnice zamiast dzielić i segregować dzieci, włączają je w procesy kształcenia i wychowania. Dzięki temu wszystkie dzieci na miarę swoich możliwości mają dostęp do tego, co dzieje się na zajęciach w przedszkolu oraz w szkole.

Inkluzja to termin oznaczający włączenie, dołączenie, zawieranie. Głównie jest on kojarzony z inkluzją społeczną inaczej nazywaną integracją społeczną. Polega ona przede wszystkim na włączaniu określonych jednostek, grup, kategorii społecznych w funkcjonowanie szerszego społeczeństwa. Przykładem dobrej praktyki w tym obszarze może być integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami.

Zjawiskiem przeciwnym do inkluzji jest ekskluzja, czyli wykluczenie społeczne, inaczej określane jako społeczna marginalizacja. O wyłączeniu z otoczenia społecznego można mówić w dwóch aspektach: jako proces oraz jako stan. W wielu krajach Unii Europejskiej już od dawna podejmuje się różnorakie działania, inicjatywy oraz realizuje projekty, mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu pewnych grup ludzi.

LEKCJA DEMOKRACJI, TOLERANCJI, AKCEPTACJI

Pojęcie inkluzji stało się ważne również dla edukacji.

Stąd koncepcja edukacji włączającej. Inkluzja pozwala wszystkim osobom uczącym się na pełne uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania na równych prawach bez względu na ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne i rozwojowe. Oznacza to, że dzieci mają równy dostęp do edukacji i mogą w pełni uczestniczyć na miarę swoich możliwości, potrzeb i doświadczeń w aktywnościach kształtowanych w przedszkolu i szkole.

W praktyce szkolnej pojęcie zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych nie jest tak oczywiste, jakby się to mogło wydawać, albo jak dobrze jest ono opisane w literaturze. Konsternacja w obszarze wdrażania inkluzji do edukacji wynika bardzo często z niewiedzy. Ta z kolei jest oliwą dolewana do ognia w batalii o to, jaka ma być współczesna szkoła, albo jaką by chciały, żeby była różne grupy: nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, dyrektorzy, rodzice, specjaliści, ministrowie, kuratorzy i inni.

Wspieranie dzieci ze zróżnicowanymi doświadczeniami oraz potrzebami

*indywidualne potrzeby
możliwości psychofizyczne
wspomaganie umiejętności*

*Nie ma dzieci – są ludzie;
ale o innej skali pojęć, innym zasobie doświadczenia,
innych popędach, innej grze uczuć. Pamiętaj, że my ich nie znamy.*

*Wspólną sprawą dorosłych
jest pomaganie dzieciom w rozwoju, aby stały się kim mogą.*

*Jeśli umiecie diagnozować radość dziecka i jej natężenie,
musicie dostrzec, że najwyższą jest radość
pokonanej trudności, osiągniętego celu, odkrytej tajemnicy.
Radość tryumfu i szczęście samodzielności, opanowania, władania.*

Janusz Korczak

Każde dziecko jest inne. Mówią tak rodzice, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy i pozostali specjaliści z zakresu wychowania, dydaktyki, pedagogiki, psychologii. Przekonanie to ma rację bytu w zasadzie dopóki dziecko nie zostanie wdrożone w system formalnych procesów edukacyjnych i wychowawczych. Wówczas jego indywidualność musi odsunąć się w cień, aby udostępnić przestrzeń dla kolektywnych zasad, norm, projektów.

Debata na temat różnorodnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych dzieci oraz form i sposobów ich wspierania toczy się już od dawien dawna. Co jakiś czas forsowane są nowe koncepcje, modele, idee, które mają zrewolucjonizować dotychczas podejmowane działania.

Wiele już powiedziano i napisano na temat edukacji,

szczególnie zaś miejsca w niej uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z niepełnosprawnościami, z trudnościami w uczeniu się oraz innymi trudnościami, zaburzeniami, deficytami oraz doświadczeniami.

Pomimo wielu publikacji, projektów, inicjatyw, konferencji

i seminariów, a także innych nowatorskich działań podejmowanych na gruncie ogólnokrajowym i regionalnym, wciąż za mało dzieje się w samej szkole/przedszkolu, która jako żywy organizm potrzebuje nieustannej uważności. Dobrym przykładem ilustrującym prezentowany stan rzeczy może być opisany przypadek pewnej szkoły założonej przez zwierzęta. Opowieść przedstawia historię kilku zwierzęcych bohaterów, którzy uczęszczając do placówki, nieustannie mierzyli się ze stawianymi przed nimi różnymi wymaganiami i oczekiwaniami.

Opowieść można odczytać jako metaforę współczesnego systemu

edukacji. Przede wszystkim warto w niej zobaczyć, jak w praktyce realizowany bywa postulat indywidualnego i podmiotowego traktowania osób uczących się stanowiący fundament koncepcji kształcenia i wychowania realizowanych w ogólnodostępnej edukacji. Kolejny istotny aspekt historii, to zawarte w tytule ocenianie, któremu daleko do idei kształtującej i wspierającej funkcji oceny.

Mało kto nie zna *Bajki duńskiej o ocenianiu*. Jeśli jednak są

takie osoby, które jeszcze jej nie poznały, to właśnie mają teraz możliwość nadrobienia zaległości. Ze względu na problematykę artykułu bajka została przytoczona w całości. Jej treść zaczerpnięto z domeny publicznej otwartych zasobów edukacyjnych. Po przeczytaniu można zastanowić się nad paroma ważnymi kwestiami, stawiając sobie kilka pytań rozwojowych.

Pytania, na które warto poszukać odpowiedzi: co czuję po

przeczytaniu opowieści, co zwróciło moją uwagę, dlaczego to jest dla mnie ważne, jaka mądrość płynie dla mnie z opowieści, co zrobię już dzisiaj z pozyskaną wiedzą, komu ofiaruję opowieść, co zyska po jej przeczytaniu, co czuli i myśleli o swojej sytuacji bohaterowie, w jaki sposób sobie poradzili, jakie inne rozwiązania im proponuję, kto zyskał, a kto stracił w sytuacji konfliktu, co zostało uzyskane, co stracone, które działania pozwoliły na sukces?

“

Rozwiązywanie konfliktów w zróżnicowanym zespole

konflikt
zróżnicowany zespół
mediacje

”

Szkoła jest swoistym laboratorium, w którym kształtuje się wiedza oraz umiejętności społeczne dzieci i młodzieży. Jest też jednym z miejsc, gdzie w sposób nieunikniony stykamy się ze światem konfliktów.

Czas nauki w szkole jest okresem rozwoju psychospołecznego dziecka, nabywaniem umiejętności radzenia sobie z sytuacjami konfliktowymi.

„Stosowanie mediacji w szkole kształtuje umiejętności konstruktywnego podejścia do konfliktów, w tym myślenia o konflikcie w kategoriach problemu do rozwiązania.

Rzecznik Praw Dziecka

W jaki sposób wspierać uczniów i uczennice doświadczających problemów, trudnych sytuacji oraz konfliktów, aby działać w zgodzie z ich zróżnicowanymi indywidualnymi potrzebami i możliwościami? Tak naprawdę z tym wyzwaniem mierzą się wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy w szkole/ przedszkolu, gdyż każdy zróżnicowany zespół doświadcza sytuacji konfliktowych i musi sobie z nimi radzić na miarę swoich możliwości.

Konflikty ujawniające się w zróżnicowanym zespole to wyzwanie nawet dla doświadczonych nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów. Nie powinno zatem dziwić, że nie zawsze i nie w każdej sytuacji sprawdzają się dotychczasowe metody radzenia sobie z problemami, nieporozumieniami oraz innymi różnymi trudnościami.

FRAGMENT

Tradycyjne sposoby rozstrzygania sporów z pozycji autorytetu

oraz ograniczanie się do konsekwencji wynikających ze statutu placówki i innych procedur prawdopodobnie nie zdadzą egzaminu w przypadku, gdy pomocy i wsparcia w rozwiązaniu konfliktu będą potrzebowali uczniowie i uczennice ze zróżnicowanymi potrzebami i możliwościami edukacyjnymi oraz rozwojowymi.

Działania wychowawcze w przedszkolu/szkole podejmowane

nie tylko przez wychowawców, ale przez każdego nauczyciela powinny zostać tak ukierunkowane, aby proponowany sposób rozwiązywania problemów był dostępny dla wszystkich uczniów oraz dostosowany do ich możliwości oraz potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. Nie jest to łatwe zadanie, jednak możliwe do wykonania jak udowadniają liczne dobre praktyki.

Jeśli w procesie konstytuowania się zróżnicowanego zespołu

zabraknie pozytywnego wsparcia w postaci ustalenia ważnych zasad współpracy i komunikacji, poznania siebie oraz innych osób, integracji, budowania dobrej i bezpiecznej atmosfery współpracy, wówczas tworzone relacje nie będą wystarczająco trwałe i wartościowe. Uczniowie i uczennice potrzebują być w dobrych relacjach ze sobą oraz tworzyć mocne więzi, aby wspólnie wypracowywać rozwiązania problemów i dochodzić razem do konstruktywnego porozumienia.

Jedną z przyczyn przyjmowania wykluczającej postawy są

zaburzone relacje lub ich brak pomiędzy uczniami/dziećmi, nauczycielami i rodzicami. Rodzaj i charakter więzi łączących dzieci/uczniów w szkole /przedszkolu to istotny czynnik mający wpływ na sposób radzenia sobie z konfliktami w zróżnicowanym zespole. Pojawieniu się pierwszych sporów, niepożądanych zachowań, sytuacji trudnych w klasie musi towarzyszyć jasny komunikat, w jaki sposób będą one rozwiązywane wsparty prezentacją odpowiedniej procedury reagowania w sytuacjach konfliktowych.

Eskalacja konfliktów bardzo często wynika z zaniechania działań

na etapie kształtowania się relacji rówieśniczych. Aby zapobiegać rozprzestrzenianiu się problemów i angażowaniu w nie coraz szerszego grona osób oraz większych zasobów warto stosować w zróżnicowanym zespole techniki mediacyjne, które stanowią polubowny sposób rozwiązywania konfliktów oraz dochodzenia do satysfakcjonującego wszystkich rozwiązania.

Techniki mediacyjne w poszukiwaniu porozumienia

mediacje szkolne
zarządzanie konfliktem
nauczyciel-mediator

*Do ludzi trzeba wyciągać rękę. Trzeba.
Możemy się nie doczekać odzewu.
Ale jeśli nie wyciągniemy ręki,
to odzewu nie doczekamy się z całą pewnością.*

*Trzeba powoli. Tak jak ze wszystkim, trzeba po prostu zacząć.
Zrobić pierwszy krok. Po nim zrobię drugi i trzeci.
A potem będę już umiała przejść cały ten dystans.*

*Całe dobro, jakie nas otacza,
to właśnie suma pojedynczych odpowiedzi na radosne sygnały dobrych ludzi.
Ale te sygnały wysyła każdy z nas. Dobre sygnały. I złe.
A im więcej wysyłamy tych dobrych, tym większe szanse,
że ludzie odpowiedzą nam tym samym.*

Małgorzata Musierowicz

FRAGMENT

Dobre praktyki w zakresie mediacji pokazują, jak ważna jest rola mediatora w sytuacji, w której skonfliktowane osoby zgadzają się na udzielenie im wsparcia w rozwiązaniu problemu i wypracowaniu satysfakcjonującego porozumienia. Zasadne jest, aby osoba pośrednicząca w sporze była kompetentna i posiadała dużą wiedzę w zakresie mediacji oraz zarządzania konfliktem. Istotną rolę w budowaniu autorytetu mediatora odgrywa również jego doświadczenie.

Mediator w potocznym rozumieniu to osoba, która jest rozjemcą. To z kolei wskazuje na dwa kolejne aspekty: pośredniczenie oraz godzenie skonfliktowanych ze sobą osób. Nasuwa się tutaj pytanie o to, jakie działania może podjąć osoba pełniąca rolę mediatora, aby spór załagodzić i doprowadzić do pojednania?

Warto odwołać się do myśli Alberta Einsteina, zgodnie z którą

w każdej trudności należy dopatrywać się okazji. Chodzi o okoliczności pozwalające na zbudowanie prawdziwej, bezpiecznej oraz życzliwej sytuacji komunikacyjnej. Dopiero w jej przestrzeni możliwe jest rozpoznanie trudności doświadczanych przez skonfliktowane osoby oraz wypracowanie realnego rozwiązania, które będzie wszystkich satysfakcjonowało.

Osoba pełniąca rolę mediatora może zainicjować wiele działań,

aby załagodzić konflikt oraz doprowadzić do pojednania. Ugodowe załatwienie sprawy w obecności mediatora może być najkorzystniejszym rozwiązaniem dla wszystkich zainteresowanych, o ile wykażą taką wolę. Nie ma jednak gwarancji, że każdy spór zostanie pozytywnie zakończony.

Podstawowe wymaganie stawiane mediatorowi to, obok

odpowiednich kwalifikacji, wysoki poziom kompetencji komunikacyjnych. Zasadnicze znaczenie dla przebiegu procesu mediacji mają jego umiejętności z zakresu budowania bezpiecznej i życzliwej przestrzeni dla dialogu oraz stosowania technik aktywnego słuchania, parafrazowania, pytania. Ważna jest również świadomość sytuacyjnego i kontekstowego uwarunkowania komunikacji językowej.

Wymienione informacje nabierają szczególnego znaczenia wówczas,

gdy wskazuje się na potrzebę implementowania mediacji w szkolnej/przed-szkolnej rzeczywistości. W przypadku wdrażania mediacji szkolnych priorytet stanowi przygotowanie nauczycieli do roli mediatora. W procesie mediacji rówieśniczych rolę tę pełnią wybrani uczniowie/ uczennice lub dzieci w wieku przedszkolnym odpowiednio do tego przygotowane.

Zgodnie z definicją Rzecznika Praw Dziecka ujętą w *Standardach*

mediacji rówieśniczej i szkolnej w szkołach i innych placówkach oświatowych:

Projektowanie uniwersalne zajęć do wspierania uczniów i uczennic doświadczających trudności

scenariusz zajęć
uniwersalne projektowanie
style uczenia (się)

*Uniwersalne projektowanie to projektowanie,
które jest użyteczne dla wszystkich ludzi,
w możliwie największym stopniu,
bez potrzeby adaptacji lub specjalnego projektowania.*
Ron Mace, 1985

*Uniwersalne projektowanie uczenia się to ramy
służące poprawie i optymalizacji nauczania i uczenia się
dla wszystkich ludzi w oparciu o naukowe spostrzeżenia
na temat tego, jak ludzie się uczą.*
Meyer, Rose, Gordon, 2014

Projektowanie wysokiej jakości zajęć dostępnych dla wszystkich osób w zróżnicowanym zespole wymaga zastosowania niejednorodnych metod i technik przekazu treści kształcenia, wykorzystania różnorodnych sposobów motywowania i angażowania ich do pracy oraz zapewnienia elastyczności w zakresie prezentowania nabytej wiedzy i kompetencji. To wymagający proces, który potrzebuje w możliwie największym stopniu użytecznych wytycznych. Dobre standardy edukacji pozwalają otwierać przed uczniami/dziećmi bezpieczną i przyjazną przestrzeń na doświadczanie siebie w różnych sytuacjach uczenia się.

Dobre i właściwe rozpoznanie oraz autentyczne zrozumienie potrzeb i możliwości rozwojowych i edukacyjnych osób uczących się pozwala na optymalizowanie procesu uczenia się w taki sposób, aby móc zapewnić najwyższą jakość edukacji wszystkim uczniom/dzieciom w zróżnicowanym zespole szkolnym /przedszkolnym.

Rozumienie siebie, swoich predyspozycji, zdolności, zainteresowań połączone ze świadomością własnych zasobów pozwala na rozwijanie i doskonalenie umiejętności uczenia się. Wiąże się to nieodzownie z dokonywaniem wyborów w zakresie sposobu pozyskiwania, utrwalania oraz stosowania w praktyce nowej wiedzy i umiejętności.

Osoba ucząca w szkole/przedszkolu, wychowawca, pedagog oraz inny specjalista wspierający rozwój uczniów/dzieci powinien projektować swoje zajęcia w uniwersalny sposób, aby każde dziecko miało do nich równy dostęp. Dlatego dobrze jest wiedzieć, jakie metody, techniki i formy pracy sprzyjają uczeniu się w zróżnicowanym zespole.

ZASADY UNIWERSALNEGO PROJEKTOWANIA

Choć historia uniwersalnego projektowania wywodzi się

z amerykańskiego ruchu na rzecz praw osób niepełnosprawnych w latach siedemdziesiątych ubiegłego stulecia, to sam termin *uniwersalne projektowanie* (ang. *Universal Design*) zaproponował kilka dekad później Ronald L. Mace. Amerykański architekt, projektant produktów, pedagog i konsultant zaangażowany w pracę na rzecz osób z niepełnosprawnościami we współpracy z grupą architektów, projektantów i inżynierów opracował *Siedem Zasad Projektowania Uniwersalnego*. [1]

Uniwersalne projektowanie, zgodnie z definicją art. 2 Konwencji

o prawach osób niepełnosprawnych, oznacza projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. [2]

Uniwersalne projektowanie w edukacji (ang. *Universal Design*

for Learning) oznacza stosowanie trzech uniwersalnych zasad, inaczej instrumentów wsparcia. Pierwsza zasada dotyczy różnorodnych, polimodalnych środków prezentacji materiału dydaktycznego, czyli stosowania niejednorodnych sposobów przekazu informacji podczas zajęć dydaktycznych.

Druga zasada zwraca uwagę na potrzebę elastyczności w zakresie

formy prezentowania wiedzy i kompetencji przez uczniów. Zapewnienie uczniom/dzieciom różnorodnych form ekspresji uwzględnia między innymi przekaz w formie pisanej, ustnej lub działania praktycznego.

SYTUACJE EDUKACYJNO -SPOŁECZNE

W tym miejscu znajdziesz:

- | Śmiech przez łzy
- | Odetchnąć świeżym powietrzem
- | Wyrównany rachunek
- | Strach ma wielkie oczy
- | Wrogi język obcy
- | Słodki jak cukierek
- | Słomiany zapał
- | Mniej znaczy więcej

FRAGMENT

FRAGMENT

Śmiech przez łzy

*O trudnościach w relacjach z ludźmi,
komunikacji, powtarzalnych stereotypowych
zachowaniach oraz nietypowych reakcjach
na bodźce sensoryczne*

FRAGMENT

Piątkowe zajęcia z wychowawczynią zapowiadały się ciekawie.

Pani Joasia poprosiła, aby dzieci przyniosły do szkoły zdjęcia swojego czworonożnego przyjaciela. Jeśli ktoś nie opiekuje się żadnym zwierzęciem, to może przedstawić obraz wymarzonego psa, kota lub innego stworzenia. Pani zachęcała, aby jeszcze w domu zastanowić się nad jego krótkim opisem w ustnej lub pisemnej formie. Lekcja miała wyglądać inaczej, niż zwykle.

Koledzy i koleżanki opowiadali o swoich psach, kotach, chomikach, świnkach morskich, a nawet o rybkach. Kilka osób mówiło o koniach, świniami i krowach. Wśród czworonożnych przyjaciół pojawiły się także szynszyle, koszatniczki, a nawet inne stworzenia jak wąż oraz pająk. Niektóre dzieci marzyły o tym, aby opiekować się małpkami, słońkami oraz pingwinami. Wśród tych różnorodnych gatunków pojawił się nawet jednorożec oraz Yeti.

Jako ostatnia wstała Ania i pokazała zdjęcia białego królika, któremu nadała imię Aleks. Zazwyczaj bardzo lękliwa dziewczynka, dzisiaj z wypiekami na twarzy opowiadała o przygodach swojego długowłosego pupila. Mówiła o tym, co chętnie je, w jakiej pozycji śpi oraz które zabawy lubi najbardziej. Posiadała mnóstwo jego zdjęć i każdą swoją opowieść ilustrowała fotografią. W pewnym momencie Ania popatrzyła na jedną z nich i rozpłakała się.

Okazało się, że dziewczynka kilka tygodni temu pożegnała Aleksa, dlatego doświadczała żałoby po stracie przyjaciela. Ania nie potrafiła ukryć

SYTUACJA EDUKACYJNO-SPOŁECZNA 1

KOMENTARZE FAKTY I OPINIE

*Kilka ważnych
pytań rozwojowych*

Co czujesz po przeczytaniu historii?
Która z wymienionych emocji jest najsilniejsza?
Na co zwróciłeś/zwróciłaś szczególną uwagę?
Dlaczego akurat to jest dla Ciebie ważne?
O czym mówi poznana historia?
Z jakimi trudnościami spotkali się bohaterowie?

W moim przekonaniu...

FRAGMENT

SŁOWA KLUCZE

W tym miejscu znajdziesz:

- | kompromis
- | komunikacja
- | konflikt
- | mediacja
- | mediator
- | porozumienie
- | problem
- | trudna sytuacja
- | ugoda
- | współpraca

FRAGMENT

FRAGMENT

POROZUMIENIE

Ćwiczenia leksykalne
Wyjaśnij znaczenie pojęcia

DEFINICJA

Porozumienie to efekt nawiązanej współpracy, w wyniku której współdziałające ze sobą osoby wypracowały satysfakcjonujące je rozwiązanie. Porozumienie umożliwia realizację potrzeb, celów, pomysłów, interesów wszystkich stron zainteresowanych wspólnym działaniem. Porozumienie stanowi końcowy etap procesu komunikowania się co najmniej dwóch osób lub stron. Pomyślne zakończenie warunkowane wzajemnym zrozumieniem, dobrą wolą oraz zaangażowaniem oznacza konsensus, zgodę, ustalenie wspólnego stanowiska w określonej sprawie. Porozumienie to przeciwieństwo rywalizacji oraz unikania. Jest bardziej korzystne niż współzawodnictwo, które pochłania dużo energii i angażuje wiele różnych zasobów na przykład czas lub emocje. Wypracowanie porozumienia nie jest obowiązkowe. Niemniej jednak w wielu przypadkach może mieć znaczący wpływ na dobre relacje oraz pozytywną atmosferę. Dochodzenie do porozumienia ma pozytywny przebieg, a podejmowanie decyzji jest korzystne dla wszystkich stron zaangażowanych w proces. W zależności od rodzaju, charakteru oraz formy porozumienia wypracowane ustalenia mogą mieć różny zakres.

POROZUMIENIE

Ćwiczenia leksykalne
Wyjaśnij znaczenie pojęcia

ZADANIE 1.

Odszukaj w internetowym Słowniku języka polskiego PWN definicję słownikową leksemu **POROZUMIENIE**.

ZADANIE 2.

Objaśnij własnymi słowami na podstawie podanej definicji znaczenie wyrazu **POROZUMIENIE**.

ZADANIE 3.

Wypisz własne skojarzenia z pojęciem **POROZUMIENIE**.

POROZUMIENIE

Ćwiczenia leksykalne
Wyjaśnij znaczenie pojęcia

ZADANIE 5.

Wskaż co najmniej trzy antonimy, czyli określenia przeciwstawne dla pojęcia

POROZUMIENIE.

1.

2.

3.

ZADANIE 6.

Wypisz co najmniej 10 rymujących się wyrazów do słowa **POROZUMIENIE.**

ZADANIE 7.

Podkreśl te wyrazy, które określają pozytywne aspekty **POROZUMIENIA.**

dobre, udane, złe, uczciwe, szybkie, niejasne, wspólne, narzucone, uzgodnione, bezstronne, właściwe, nieuzgodnione, poprawne, bezsensowne, krzywdzące, akceptowalne, wypracowane, nieuczciwe, zgodne, kompromisowe, wymuszone, nieprawdziwe, jasne, sensowne, opłacalne, jednomyślne, jednostronne

POROZUMIENIE

Ćwiczenia leksykalne
Wyjaśnij znaczenie pojęcia

ZADANIE 8.

Dokończ rozpoczęte zdania.

1. *Porozumienie to...*
2. *Do porozumienia prowadzi...*
3. *W osiągnięciu porozumienia przeszkadza...*
4. *Wspólne wypracowanie porozumienia...*
5. *Jeśli ma dojść do porozumienia, to...*

ZADANIE 9.

Ułóż 10 zdań ze słowem **POROZUMIENIE**.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

FRAGMENT

POROZUMIENIE

Ćwiczenia leksykalne
Wyjaśnij znaczenie pojęcia

ZADANIE 10.

Opracuj krzyżówkę, której hasłem będzie wyraz **POROZUMIENIE**.

P
O
R
O
Z
U
M
I
E
N
I
E

FRAGMENT

POROZUMIENIE

Ćwiczenia leksykalne
Wyjaśnij znaczenie pojęcia

ZADANIE 11.

Ułóż dialog, który dopasujesz do opisanej trudnej sytuacji. W jaki sposób wszyscy mogą razem dojść do **POROZUMIENIA**?

W pierwszym tygodniu zajęć w nowej klasie Roksana dostała trójkę za pracę plastyczną i rozplakała się. Oburzona mama zgłosiła sprawę bezpośrednio do dyrektora szkoły. Dziewczynka boi się teraz chodzić na zajęcia i ucieka z lekcji.

POROZUMIENIE

Ćwiczenia leksykalne
Wyjaśnij znaczenie pojęcia

ZADANIE 12.

Opowiedz krótką historię, w której tytule znajdzie się słowo

POROZUMIENIE.

Przedstaw przykładową sytuację, w której nastąpiło porozumienie.

FRAGMENT

ZADANIA ROZWOJOWE

- W tym miejscu znajdziesz:
- | 20 pytań rozwojowych
 - | 1 krótki komentarz
 - | 4 parafrazy tekstu
 - | 12 zdań pytajnych
 - | 6 kroków bez porażek
 - | 5 elementów doświadczania
 - | 4 szczególne zasoby
 - | 6 etapów mediacji
 - | 10 słów w mediacji
 - | 8 zdań z lukami

FRAGMENT

ZADANIE ROZWOJOWE 4

Checklista
Przekształć pytania

PYTANIA ZAMKNIĘTE

- Czy chcesz wziąć udział w mediacji?
- Czy rozumiesz obowiązujące w mediacji zasady?
- Czy chcesz opowiedzieć o problemie?
- Czy chcesz rozwiązać zaistniały konflikt?
- Czy ta wypowiedź jest dla Ciebie zrozumiała?
- Czy to jest dla Ciebie ważne?
- Czy masz jakiś pomysł?
- Czy chcesz jeszcze coś powiedzieć?
- Czy widzisz jakieś inne możliwości?
- Czy akceptujesz to rozwiązanie?
- Czy zgadzasz się na zawarcie ugody?
- Czy można uznać, że porozumienie zostało osiągnięte?

PYTANIA OTWARTE

FRAGMENT

ZADANIE ROZWOJOWE 9

Wykreślanka
Odszukaj słowa
związane z mediacjami

J	N	C	P	G	Q	F	M	T	J	B	M	O	X	O	R	B	B	S	Z
W	A	S	J	O	A	F	E	V	D	A	M	C	S	Z	Q	N	O	P	N
S	Q	E	C	O	T	I	D	M	X	N	B	D	W	S	Z	D	Y	L	Q
P	O	R	O	Z	U	M	I	E	N	I	E	T	U	S	A	G	K	N	E
Ó	R	J	D	P	P	A	A	D	R	O	Z	W	I	Ą	Z	A	N	I	E
Ł	T	T	P	Y	P	C	T	I	Z	A	S	A	D	Y	Z	Z	Z	G	W
P	E	W	E	M	D	R	O	A	B	X	T	J	U	W	Z	B	J	Y	F
R	L	S	J	B	E	K	R	C	I	P	R	O	B	L	E	M	F	V	Q
A	O	A	V	B	X	B	K	J	U	G	O	D	A	H	L	A	G	X	Z
C	S	D	K	D	Z	F	O	E	U	J	N	T	F	Q	K	H	Q	J	D
A	G	B	R	C	R	X	M	K	V	W	N	C	I	D	H	E	E	X	I
O	R	V	T	T	Z	K	J	J	W	K	O	N	F	L	I	K	T	U	S
N	H	Q	X	X	M	F	C	A	D	S	Ś	F	Z	Y	M	I	R	N	W
Q	Q	Q	E	I	A	K	G	D	K	V	Ć	Y	D	X	F	Z	L	N	V

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

FRAGMENT

KARTY PRACY

FRAGMENT

W tym miejscu znajdziesz:

- | 5 sposobów rozwiązywania konfliktów
 - | 4 etapy rozwiązania konfliktu
 - | 5 grup przyczyn konfliktu
 - | 7 etapów przebiegu mediacji
- | 5 zasad prowadzenia mediacji
- | 8 kluczowych zadań mediatora
- | 7 technik aktywnego słuchania
 - | 2 sposoby zadawania pytań
- | 4 zasady budowania atmosfery
- | 4 formy niewerbalnego komunikowania

FRAGMENT

2 SPOSOBY ZADAWANIA PYTAŃ

*W jaki sposób
zadawać pytania?*

CZY?

pytanie zamknięte
zamyka komunikację
wymaga rozstrzygnięcia TAK lub NIE
potwierdza lub zaprzecza dane treści

pytanie otwarte
otwiera komunikację
rozwija dane treści
wymaga podania
konkretnej informacji

CO?

JAK?

KTO?

KIEDY?

GDZIE?

PO CO?

DLACZEGO?

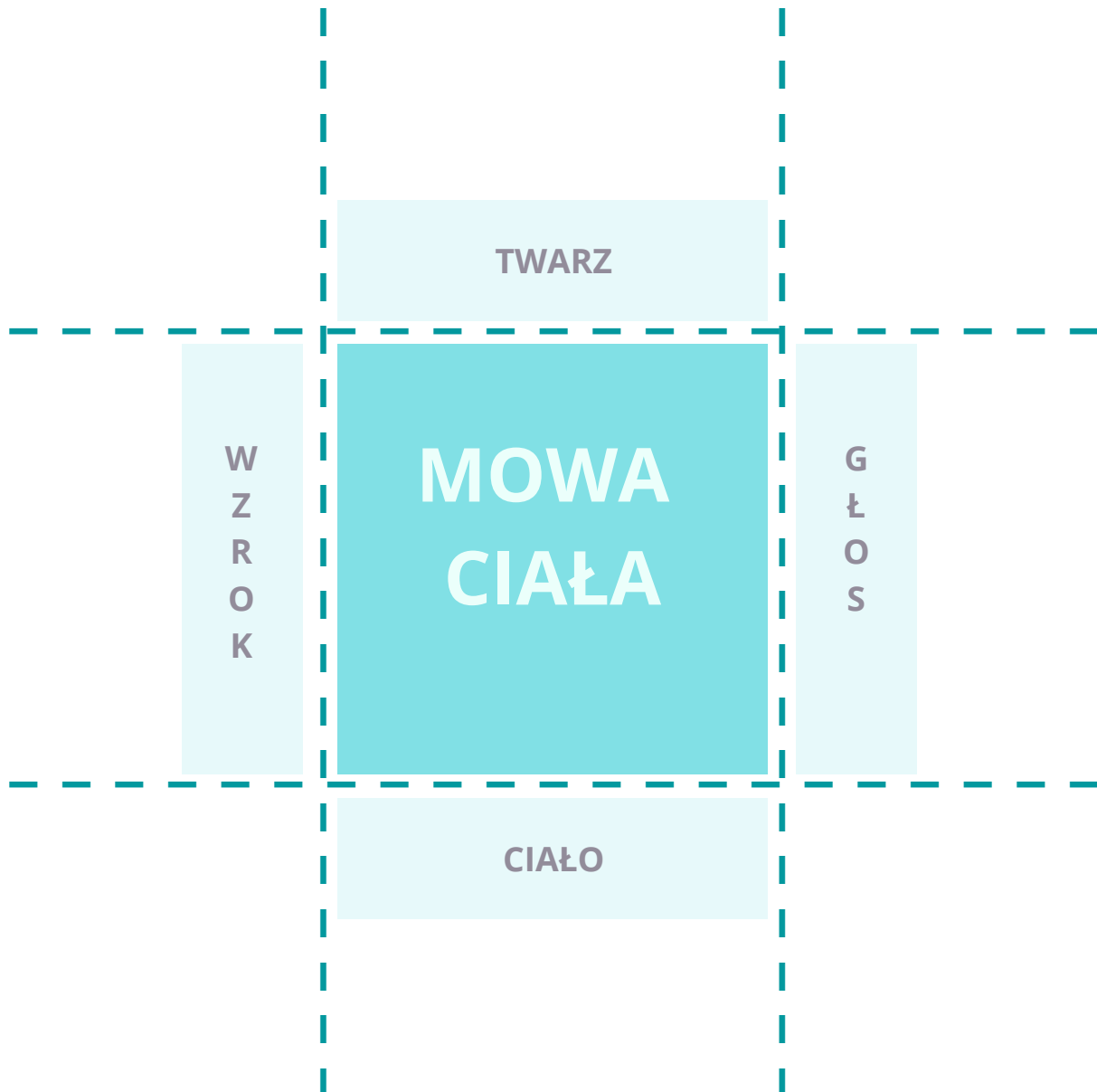
JAKIE?

KTÓRY?

FRAGMENT

4 FORMY NIEWERBALNEGO KOMUNIKOWANIA

*W jaki sposób
zareagować na konflikt?*

FRAGMENT

METODY UCZENIA SIĘ

W tym miejscu znajdziesz:

- | analizę pola siły
- | analizę SWOT
- | diagram samooceny
- | karo
- | kontrakt
- | metaplan
- | metodę 5 pytań
- | metodę GROW
- | metodę trójkąta
- | odwrócony scenariusz

FRAGMENT

FRAGMENT

METODA UCZENIA SIĘ 4

KARO

Pragmatyka
*Spróbuj rozwiązać problem
w twórczy sposób*

Karo określa układ priorytetów ważnych podczas współpracy. Dobrze, jeśli lista wartości zostanie ułożona na wzór diamentu w wyniku wspólnych decyzji, negocjacji oraz wypracowanego razem porozumienia. Przedstaw, co jest ważne dla Ciebie.

FRAGMENT

METODA UCZENIA SIĘ 5

KONTRAKT

Pragmatyka
*Spróbuj rozwiązać problem
w twórczy sposób*

Kontrakt określa zasady współpracy i komunikacji w zespole. Dobrze, jeśli uwzględnia potrzeby wszystkich osób zaangażowanych w rozwiązywanie problemu. Przedstaw, na czym zależy Tobie.

FRAGMENT

Potrzebuję:	
Chcę:	
Mogę:	
Zależy mi na:	
Przeszkadza mi:	
Oczekuję:	
Umówmy się na:	
Oferuję:	
Zapewniam, że:	
Liczę na:	

LISTY KONTROLNE

FRAGMENT

W tym miejscu znajdziesz:

- | warunki dobrej współpracy
- | pozytywne cechy konfliktu
- | postawy wobec konfliktu
- | różne źródła konfliktów
- | detektory szkolnego konfliktu
- | potrzebne umiejętności mediatora
- | ważne zadania mediatora
- | cele kluczowe mediacji
- | bariery porozumienia w mediacji
- | dokumenty w procesie mediacji

FRAGMENT

LISTA KONTROLNA 6

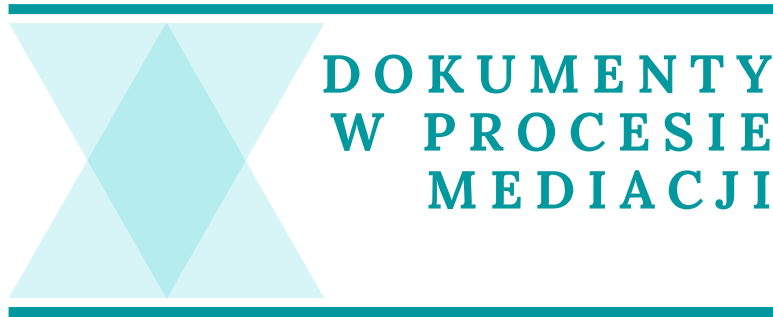

POTRZEBNE UMIEJĘTNOŚCI MEDIATORA

Checklista
*Jakie kompetencje powinien
mieć mediator?*

aktywne słuchanie	☐
dowartościowanie	☐
negocjowanie	☐
objaśnianie	☐
odzwierciedlanie	☐
opracowanie dokumentów	☐
organizowanie spotkania	☐
panowanie nad emocjami	☐
parafrazowanie wypowiedzi	☐
poprawne komunikowanie (się)	☐
prowadzenie dyskusji	☐
radzenie sobie z konfliktem	☐
rozpoznawanie problemów	☐
rozwiązywanie problemów	☐
szukanie rozwiązań	☐
udzielanie pomocy	☐
wspieranie	☐
współodczuwanie	☐
współpraca	☐
wyznaczanie granic	☐
zadawanie pytań	☐
zarządzanie czasem	☐

FRAGMENT

Checklista
*Jakie dokumenty są niezbędne
do prowadzenia mediacji?*

- Zaproszenie na mediację
- Prośba o mediację
- Wniosek o przeprowadzenie mediacji
- Zgoda na mediację
- Odmowa mediacji
- Umowa o przeprowadzenie mediacji
- Karta mediacji
- Ugoda mediacyjna
- Porozumienie
- Plan
- Protokół z mediacji

KARTY SENTENCJI

- W tym miejscu znajdziesz:
- | cytaty na temat konfliktów i sporów
 - | aforyzmy mówiące o rozwiązywaniu problemów
 - | cytaty motywujące do działania

FRAGMENT

FRAGMENT

KARTA SENTENCJI 6

KTO NIE POTRAFI
SPOGLĄDAĆ DALEKO,
TEN MA KŁOPOTY BLISKO.
- KONFUCJUSZ

Konfucjusz (551-479 p.n.e.)
*chiński filozof, twórca konfucjanizmu,
sam nie pisał, jego nauczanie zebrano
w księdze Dialogi konfucjańskie*

FRAGMENT

Wyjaśnij znaczenie sentencji Konfucjusza.

Rozwiń zawartą w cytacie myśl w formie krótkiej notatki.

Określ, co według filozofa stanowi przyczynę kłopotów.

Podaj przykłady wyjaśniające przenośnię krótko i dalekowzroczości.

Opisz trzy przykłady z własnego doświadczenia.

Możesz potwierdzić lub zanegować ujętą w aforyzmie myśl.

O co chcesz zapytać chińskiego filozofa?

Sformułuj trzy pytania otwarte do Konfucjusza.

KARTA SENTENCJI 10

“

W SYTUACJACH KONFLIKTOWYCH,
A JESZCZE WYRAŹNIEJ
W SYTUACJACH GRANICZNYCH,
GDY CZŁOWIEK JEST
W OBLICZU ŚMIERCI, WYJAWIA
ON SWOJĄ PRAWDZIWĄ
HIERARCHIĘ WARTOŚCI.
ANTONI KĘPIŃSKI

”

Antoni Kępiński (1918-1972)
polski filozof, naukowiec, psychiatra,
*autor znanych opracowań *Rytm życia,**
Lęk, Poznanie chorego i wielu innych

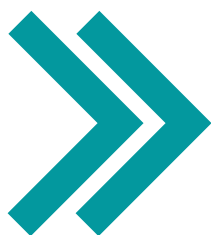
Wyjaśnij znaczenie sentencji Antoniego Kępińskiego.
Rozwiń zawartą w cytacie myśl w formie krótkiej notatki.

Określ, kiedy człowiek wyjawia swoją prawdziwą hierarchię wartości.
Podaj przykład sytuacji konfliktowej oraz sytuacji granicznej.

Opisz trzy przykłady z własnego doświadczenia.
Możesz potwierdzić lub zanegować ujętą w aforyzmie myśl.

O co chcesz zapytać współczesnego filozofa?
Sformułuj trzy pytania otwarte do Antoniego Kępińskiego.

FRAGMENT

QUIZY EDUKACYJNE

FRAGMENT

W tym miejscu znajdziesz:

- | Quiz *Ile wiesz o współpracy?*
- | Quiz *Co robisz, aby rozwiązać problem?*
- | Quiz *Co wiesz o rozwiązywaniu konfliktów?*
 - | Quiz *Czy znajdziesz przyczynę sporu?*
- | Quiz *Czy umiesz rozpoznać pozytywne cechy konfliktu?*
- | Quiz *Jak dużo wiesz o metodach aktywnego słuchania?*
 - | Quiz *Czy widzisz bariery komunikacyjne?*
 - | Quiz *Czy możesz zostać mediatorem?*
 - | Quiz *Jak dobrze znasz zasady mediacji?*
- | Quiz *Czy dopasujesz pytania do etapów mediacji?*

FRAGMENT

Test wiedzy
*Sprawdź
swoje wiadomości!*

1. Współpraca polega na:

- A. wspólnej pracy, szczerzej komunikacji, dbaniu o relacje
- B. wykonywaniu zadań, realizacji celów, osiągnięciu sukcesów

2. Podczas współpracy ważne jest:

- A. pozytywne nastawienie
- B. rywalizowanie o nagrody

3. Współpraca jest skuteczna, jeśli:

- A. mogące wystąpić problemy są bardzo szybko likwidowane
- B. pojawiające się problemy są rozwiązywane w kreatywny sposób

4. Dzięki współpracy można osiągnąć:

- A. o wiele więcej, niż działając samodzielnie
- B. dużo mniej, niż działając w pojedynkę

5. Osoby współpracujące ze sobą muszą czuć się:

- A. odpowiedzialne za swoje działania
- B. niczym nieskrępowane i swobodne

Test wiedzy
*Sprawdź
swoje wiadomości!*

6. Obecne w trakcie współpracy zaufanie świadczy o:

- A. poczuciu bezpieczeństwa
- B. wtajemniczeniu w ważne sprawy

7. Różnice zdań, poglądów, pomysłów:

- A. są sprzeczne z dobrą współpracą
- B. mają pozytywny wpływ na współpracę

8. Dla efektywnej współpracy kluczowe znaczenie ma:

- A. wyznaczenie wspólnego celu
- B. ustalenie, kto ma lepsze pomysły

9. Do podjęcia dobrej współpracy potrzeba:

- A. co najmniej dwóch osób
- B. co najmniej czterech osób

10. Współpraca wiąże się z:

- A. szukaniem rozwiązania satysfakcjonującego każdą osobę
- B. rezygnacją z własnych potrzeb na rzecz wspólnego dobra

FRAGMENT

Książka to praktyczny poradnik dla wszystkich tych, którzy aktywnie poszukują dobrej drogi prowadzącej do porozumienia. Autorka proponuje w nim wykorzystanie technik mediacyjnych do wspierania osób doświadczających problemów, trudnych sytuacji oraz konfliktów. Mediacje szkolne, rówieśnicze albo międzykulturowe mogą stanowić skuteczną metodę rozwiązywania konfliktów w zróżnicowanych zespołach działających w różnych społecznościach edukacyjnych. To również efektywny sposób wspierania dzieci z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz możliwościami psychofizycznymi, które znajdują się w trudnych dla siebie sytuacjach.

Zestaw umieszczonych w pakiecie zróżnicowanych materiałów edukacyjnych oraz wychowawczych pozwala na projektowanie dowolnych form wsparcia z wykorzystaniem: opowiadań edukacyjnych, zadań rozwojowych, kart pracy, list kontrolnych, ćwiczeń leksykalnych, kart sentencji, formularzy dokumentów oraz quizów edukacyjnych. Rekomendowana procedura planowania i organizowania doskonalenia oraz rozwijania kompetencji osób uczących się oparta została na autorskim scenariuszu zajęć, który zawiera cztery etapy cyklu uczenia się Davida A. Kolba. Sprawdzone w praktyce rozwiązanie wpisuje się w koncepcję edukacji włączającej oraz uwzględnia zasady uniwersalnego projektowania w edukacji.

Wszystko po to, aby proces uczenia się samodzielnego i zespołowego rozwiązywania problemów i konfliktów oraz radzenia sobie z trudnościami zyskał wartość intuicyjnego oraz inspirującego doświadczenia na miarę możliwości wszystkich uczniów i uczennic.

EduBook
publikacje edukacyjne

ISBN 978-83-965138-1-6

9 788396 513816 >